

2012-09-07

Velebitski ustanak - zločin ili ponos?

Povodom 80. obljetnice Velebitskog ustanka

Prvi organizirani oružani otpor hrvatskog naroda protiv srpskog vojno-policijskog terora u Kraljevini Jugoslaviji dogodio se 7. rujna 1932. u Lici, u Brušanima. Taj događaj poznat je kao Velebitski ustanak a trebao bi svake obljetnice imati prvorazrednu povijesnu, političku i medijsku pozornost. Zašto se još i danas ustručavamo rasvijetliti sve okolnosti hrvatske prošlosti i značajne događaje

za hrvatsku budućnost i slobodu? Zašto se izbjegava sjećanje na 80. obljetnicu Velebitskog ustanka? To su razlozi zašto smo posjetili Brušane i Jadovno. (D. Borovčak, Lj. Škrinjar)

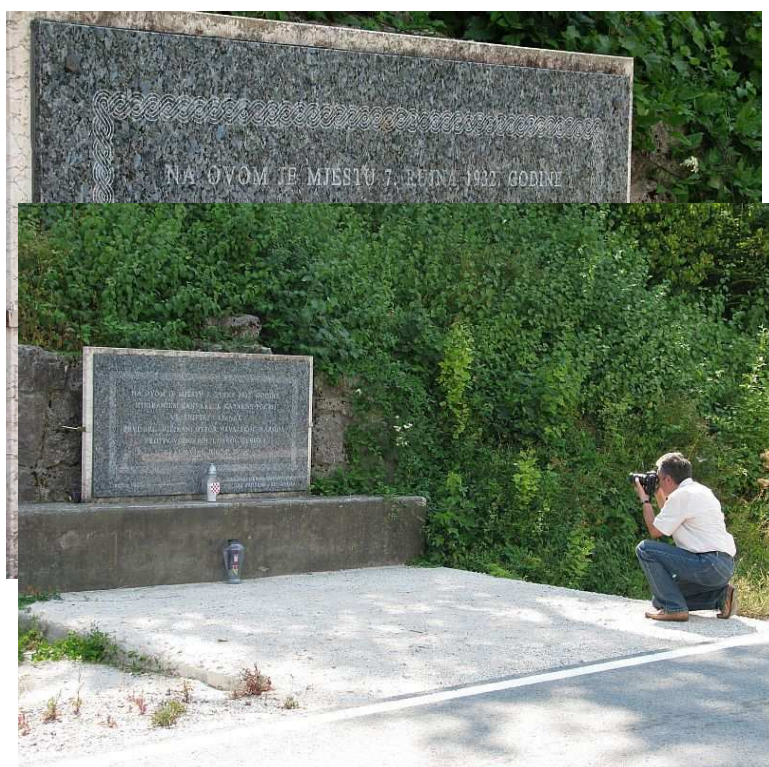

Brušane su prastaro velebitsko naselje, u Brušanskoj dolini, uz prometnicu koja preko središnjeg dijela Velebita vodi u Karlobag. (vidi - Reportaža: Brušane - od ispod ekvatora do hrvatske povijesti). Nije čudo da su tu na cesti od mora prema Gospiću srpski žandari uspostavili svoju stanicu kako bi strateški kontrolirali taj vitalni dio Like.

LINK ZA REPORTAŽU: <http://www.hkv.hr/reportae/lj-skrinjar/12512-reportaza-brusane-vazno-mjesto-od-svehrvatskog-znacaja.html>

Represije koje su činili Srbi u starojugoslavenskoj državi danas se namjerno prešućuju, preskače se redoslijed uzroka i posljedica, nastavlja se mitomanijska jugokomunistička i velikosrpska 'historiografija'.

Smišljenom politikom izmišljenih događaja poput onog

u Srbu, nastavlja se podmetanje srpskog antifašizma kao kukavičjeg jajeta Hrvatskoj, uz istovremeno napuhavanje brojki žrtava zločina u NDH, ranije u Jasenovcu, a od nedavno i u Jadovnom. Brojke se znatno razlikuju, ali uvijek u zlokukom rastu uz svesrdnu pomoć 'istoričara' iz Beograda, poput Zatezala o Jadovnom, s obilatim kađenjima episkopa SPC-e. Sve to ne smeta etici sveučilišnog profesora Pupovca i njegovoj družbi politike nacionalnih sukoba niskog intenziteta, dapače taj se etnobiznis značajno razvio posljednjih godina.

Protivno tome hrvatski vlastoljubivi političari, poslije smrti Franje Tuđmana, nisu nikada istupili protiv takvih srbokrivotvorina. A trebali bi prije svega zbog istine utvrđivanja povijesnog redoslijeda uzroka i posljedica spirale zločina, a zaključno sa zahtjevom o stručnom istraživanju Šaranove jame u Jadovnom, kako bi se utvrdila istina.

Stoga za širitelje prijateljstva etnobiznisa, potrebno je utvrditi neke povijesne činjenice vezane uz Velebitski ustanak. Početak spirale srpskohrvatskih zločina započinje nasilnim pripajanjem hrvatskog naroda u zajednicu sa Srbima i krvoprolićem 5. prosinca 1918. na Trgu bana Jelačića u Zagrebu. Tada su srpski žandari prema službenom izvješću ubili 13 (od toga 9 domobrana), a ranjeno 17 osoba.

Prosvjedi u Zagrebu 5. prosinca 1918.

Zbog tog krvoprolića zavladao je u Zagrebu ogorčenje o kojemu se nitko nije smio javno izjasniti, kako ne bi bio odmah uhićen. Novine su morale šutjeti, da ih ne stigne sudbina pravaškog dnevnika "Hrvatska", kojemu je šef policije dr. Grga Angjelinović još dan prije zabranio daljnje izlaženje. Nakon pokolja u Zagrebu na ulicama se pojavila brojna vojska novog srpskog režima, čitavi odredi pješništva i konjaništva.

Nastavak takve politike nametnute zajednice ponovio se kad je srpski zastupnik Radikalne stranke Puniša Račić u Beogradskoj skupštini 'demokratiju' takve države potvrđivao pištoljem. Pucnjevima u srpskom parlamentu usmrtio je hrvatske zastupnike HSS-a Pavla Radića i Đuru Basarićeka, smrtno ranio Stjepana Radića, a ranjeni zastupnici Ivan Grenda i Ivan Pernar su preživjeli. Hrvatski je narod tada bio na rubu sveopće pobune.

Atentat u Beogradskoj skupštini

Naslovna strana "Novosti" 20.VI.1928.

Članak u "Hrvatu" 21.VI.1928.

Nečuveni model srpske demokracije, zapečaćen revolveraškim hicima u skupštini, ostaje bez primjera igdje u svijetu. U Hrvatskoj je izazvao opće narodno nezadovoljstvo i prosvjede diljem Hrvatske. U Zagrebu je bilo oko 100.000 demonstranata na ulicama, a srpska žandarmerija i dalje brutalno nastavlja krvoproliće, ubijajući još trojicu Hrvata, ranivši 60-tak ljudi i uhitivši još 120 prosvjednika.

Stjepan Radić umro je 8. kolovoza 1928. u Zagrebu od posljedica ranjavanja i bio je to do tada neviđeni sprovod. Nažalost, ti se događaji svake godine obilježavaju bez političke pozornosti i bez ikakve medijske pozornosti, iako su bez presedana u demokratskom svijetu.

Zašto hrvatska politika tu istinu o srpskom zločinačkom stoljetnom teroru nad Hrvatima nije potrudila podastrijeti svijetu, kao i međunarodnom sudu na informativno uzročno-posljedično razmatranje?

Aleksandar I. Karađorđević

Poslije krvave skupštine uslijedio je početkom 1929. godine novi nastavak srpske demokracije u vidu Šestojanuarske monarhističke diktature po inovaciji kralja Aleksandara I. Karađorđevića. Raspušten je parlament, zabranjen je rad svih političkih stranaka, sindikata itd, zabranjeni su politički skupovi, uvedena je najstroža cenzura.

Okolnosti u Hrvatskoj su takve da se primjerice u Bjelovaru još 1924.g. regularno utemeljilo Udruženje četnika, a kao odbrana od velikosrpstva ustaški se pokret javlja tek krajem 1928. u Zagrebu, a službeno je osnovan 7. siječnja 1929. u Italiji.

Nastavlja se srpski policijski teror, hrvatski politički protivnici ubijaju se na ulicama, progone se, zatvaraju i muče. Proklamirano je prisilno integralno jugoslavenstvo, nasilno je promijenjeno ime države u Kraljevina Jugoslavija, a hrvatski nacionalni političari postaju divljač za odstrel.

Najpoznatiji su slučajevi: U Zagrebu na ulici 19. veljače 1931. ubijen je Milan Šufflay, hrvatski povijesničar, albanolog, znastvenik, a iduće 1932. godine izvršen je atentat na književnika i pravnika Milu Budaka.

„S verom u Boga – Za kralja i otađbinu“

Do Velebitskog ustanka dolazi upravo u takvim političkim okolnostima krvave i represivne velikosrpske diktature. Srpski žandarski teror nastavlja se otimačinama, premlaćivanjima i ubojstvima po hrvatskim selima.

U tim krvavim okolnostima Velebitski ustanak je odgovor u vidu pokušaja oružane revolucije u Lici. U rujnu 1932. godine organizirali su se pripadnici organizacije Hrvatske revolucionarne organizacije Ustaša, usmjereni protiv srpskog fašizma. Vođa ustaša bio je hrvatski narodni zastupnik, pravnik dr. Ante Pavelić.

Zašto se Pavelić, kao preživjeli svjedok srpskog masakra u beogradskoj Skupštini 1928. godine, proziva fašistom? Upravo zato, jer se nakon

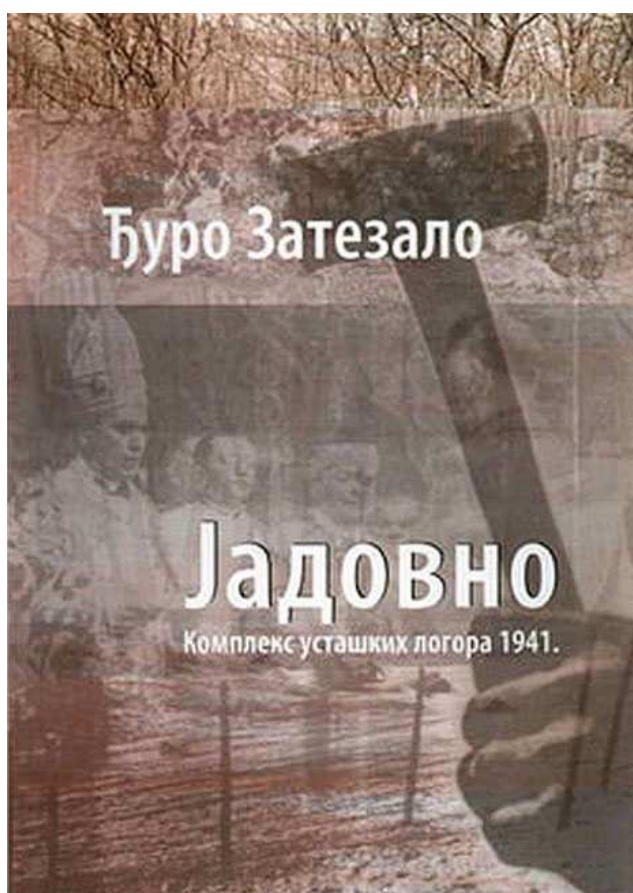
sloma NDH, po završetku rata i uspostavi Titove države, proganja svaka ideja hrvatske državotvornosti i proziva fašizmom.

Za razliku od Hrvata, Srbi su svoj srbofašizam iz vremena Drugog svjetskog rata vješto 'gurnuli pod tepih'. Tako se u Titovoj državi za krivce svih zločina uvijek optuživalo Hrvate, kao fašiste i ustaše. Posebice one koji bi samo pomislili na samostalnu Hrvatsku državu. To je bio sistem držanja u pokornosti, pa se po istom poučku optužbe nastavljaju u samostalnoj Hrvatskoj, sve do danas.

Da bi takve optužbe prolazile bez većih otpora, žrtve i zločine Jasenovca stalno se podgrijavalo, a svako novo napumpavanje brojki hrvatskih zločina uvijek je bilo dobrodošlo. To je od nedavno ponovno krenulo i u Jadovnom (vidi Pupovčev maskenbal u Jadovnom).

LINK ZA REPORTAŽU:

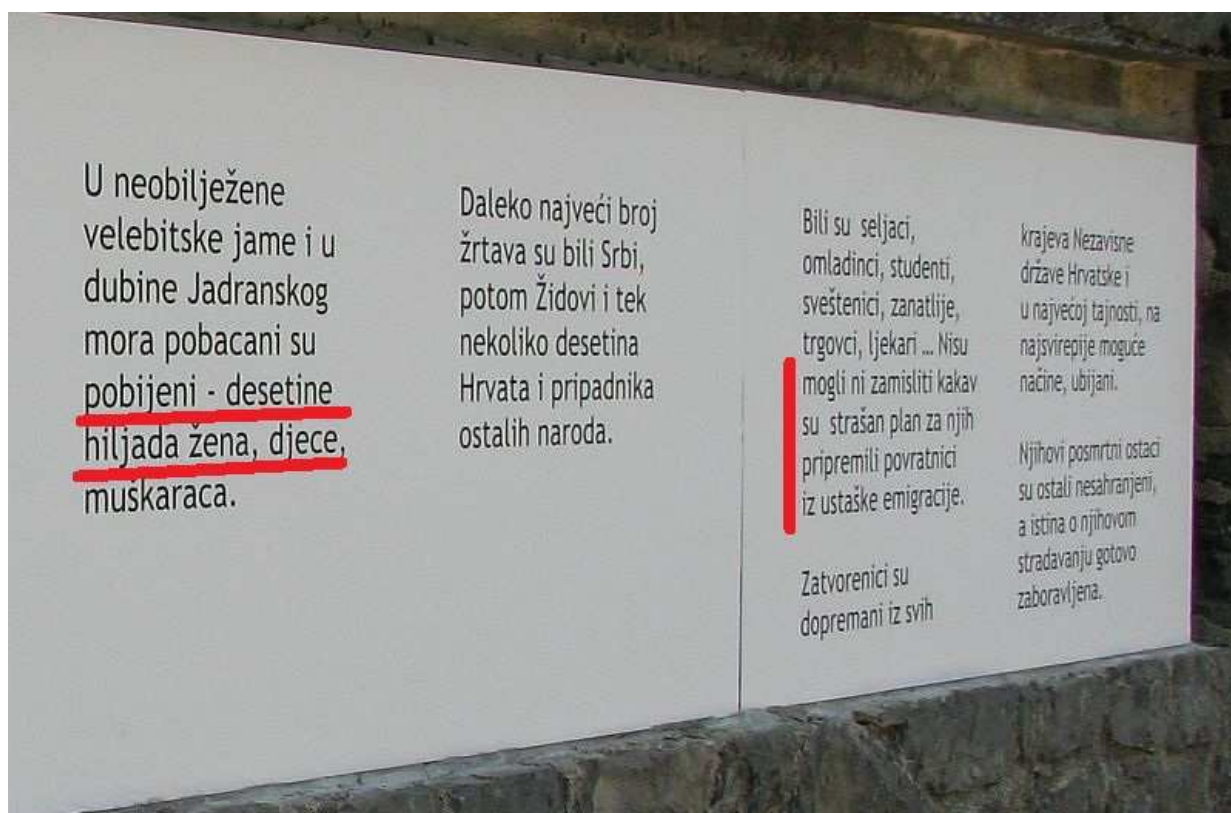
<http://www.hkv.hr/reportae/d-borovak/12547-pupovcev-maskenbal-u-jadovnom.html>

Začetnik i ideolog ustaških zločina u Jadovnom je Đuro Zatezalo. Rođen je 1931.g pokraj Ogulina, po zvanju učitelj, doktorirao je na temu narodne vlasti na Kordunu, Baniji i Lici u razdoblju od 1941-1945. godine. Autor je 15 knjiga i niza skupova s tematikom iz perioda NOB od 1941-1945. Poslije 1960.g. postaje veliki 'stručnjak' za zločine počinjene nad Srbima, zatim je postavljen za sekretara Komisije za historiju kotara Karlovac, pa se još bolje skrasio na mjestu direktora Historijskog arhiva u Karlovcu.

Godine 1991. godine Zatezalo je nestao iz Hrvatske s kamionom arhivske dokumentacije. Skrasio se u Beogradu od kuda nije prestao širiti svoju srbomitomansku propagandu tiskanjem sve nebuloznijih optužujućih knjiga. Na naslovnici knjige "Jadovno" izravno se povezuje malj i Štepinac te tako zagrebačkog nadbiskupa oslikava kao

ubojicu i zločinca iz Jadovnog. Jednostavno, ono kako je Savo Štrbac širio laži protiv Hrvata poslije 1995., to je Zatezalo radio svih dugih godina poslije 1945. Prije tri godine, Pupovac kao vješti profesor na katedri 'etnobiznisa' i 'politike nacionalnih sukoba niskog intenziteta' (vidi Večernji.hr), okuplja družbu koja 2009. godine započinje nova kađenja o zločinima u Jadovnom.

Zatezalo je napumpao brojku srpskih žrtava Jadovna na preko 40 tisuća ili kako prikladno stoji na spomeniku u Jadovnom - nekoliko desetaka tisuća. Pri tom treba razmisliti, je li sve to moguće s obzirom da je logor Jadovno bio otvoren nepuna četiri mjeseca.

Austrougarski časnici
poslije I. svjetskog rata,
Muzej grada Gospića

*Velebitski ustanak
vodili su
revolucionari iz
Gospića na čelu sa
Andrijom
Artukovićem. Vođa
ustaničkog napada
bio je bivši
austrougarski
časnik Juraj - Juco
Rukavina, a neki od
sudionika su Marko
Došen, Josip
Tomljenović i Nikola
Orešković.*

*Odluka o podizanju
ustanka donesena
je nakon izvršenih
priprema u ljeti
1932. na sastanku u
Spittalu u Austriji,
na kojem su
sudjelovali ustaški*

emigranti Ante Pavelić, Gustav Perčec i Vjekoslav Servatzy.

Oni koji se izruguju da je Pavelić došao iz Italije uspostaviti NDH, ne spominju da ga je Karađorđevićeva srboslavija željela smaknuti, pa se zbog toga sklonio u emigraciju. Priprema za akciju započele su u proljeće 1932. Zatim je u noći 6. - 7. rujna 1932. napadnuta žandarmerijska stanica u Brušanima. Pred vrata žandarske postaje podmetnut je eksploziv koji se trebao uzbuniti i dići na noge seljake velebitskih sela te pročuti se u Hrvatskoj, odjeknuti Jugoslavijom i Europom.

Željelo se upozoriti na neriješeno hrvatsko pitanje u Kraljevini Jugoslaviji poslije atentata u skupštini, poslije Šestojanuarske diktature 1929. i drugih srpskoterorističkih represija nad Hrvatima po beogradskom kolonijalnom modelu tlačenja i podjarmljivanja Hrvata.

Ustaše u Italiji oko 1932.g.

Uz deset ustaških emigranata koji su stigli iz Zadra, u napadu na žandarmeriju u Brušanima sudjelovali su i navedeni članovi ustaške organizacije s područja Gospića. Okršaj je trajao pola sata, nakon čega su se napadači povukli.

Vlasti Kraljevine Jugoslavije odgovorile su na ustanak masovnim uhićenjima i premlaćivanjima. Srpski žandari

izvršili su temeljito pročešljavanje područja Like i Primorja. Uhićivani su i zlostavljani mnogi Hrvati, a pri "čišćenju" terena hrvatskom stanovništvu činjene su ogromne materijalne štete, otimačine i paleži.

Zar se čuditi ako su zločini upamćeni iz Karađorđevićevog krvavog režima, poslije u NDH pokrenuli novu spiralu zločina.

Naime, već pri samom proglašenju Hrvatske države, 8. travnja 1941. u Bjelovaru, inicirali su militantni Srbi, odnosno četnici, nove zločine: 10. travnja u Donjim Mostima, 12. travnja u Gračacu itd.

Srpska politika pokazivala se uvijek protivnikom svake samostalne Hrvatske, uostalom zar smo zaboravili nedavne događaje od 1989. - 1995.?

Milovan Đilas 1945.g.

Većina učesnika Velebitskog ustanka sklonila se u talijanski Zadar, no neki su ipak uhićeni i osuđeni na robiju. Najistaknutija osoba i vođa Velebitskog Juraj - Juco Rukavina uhvaćen je i osuđen na smrtnu kaznu, koja je kasnije zamijenjena doživotnom robijom.

Komunist Milovan Đilas upoznao se sa Rukavinom i drugim sudionicima Ličkog ustanka na robiji u Lepoglavi. Komunisti i hrvatski patrioti surađivali su tada i prijateljevali na robiji.

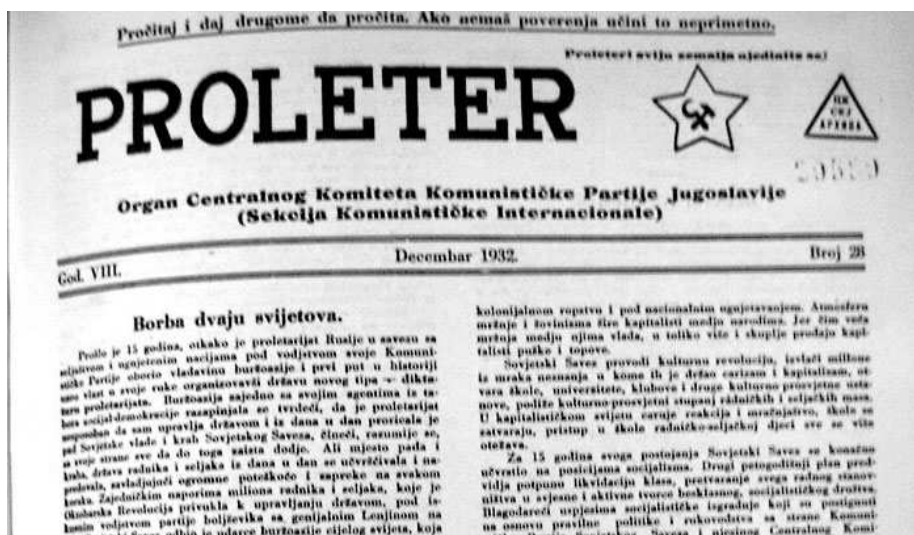
Đilas je zabilježio: »Rukavina i ja smo postali pravi prijatelji, što nije bila iznimka. Drugi komunisti sprijateljili su se s "nacionalistima" i takva prijateljstva često su preživjela zatvorske godine.«

Rukavini je obranu za sud sastavio profesor Sima Marković, jedan od prvih sekretara KPJ. Rukavina je 1939. pomilovan i pušten iz zatvora, ali već početkom iduće godine ponovo je zatvoren u Lepoglavi.

U rasulu Jugoslavije u travnju 1941. grupa interniraca među kojima je bio i Rukavina, razoružavaju stražare i proglašavaju uspostavu nove vlasti u Perušiću. Ante Pavelić imenovao je Rukavinu zapovjednikom Ustaške vojnice 16. travnja 1941.

Nakon pada NDH zarobili su ga Englezi kod Bleiburga, isporučen je partizanima u grupi sa drugih dužnosnicima vlade NDH. Suđenje pred vojnim sudom II. armijske oblasti u Zagrebu trajalo je samo jedan dan, bez ijednog preslušano svjedoka. Partizanski prijeki sud je devetoricu, među kojima je bio i Rukavina te predsjednik vlade NDH Nikola Mandić i ministar Mile Budak, osudilo na smrt.

Kazna je izvršena strijeljanjem, po nekim podacima negdje u Maksimirskoj šumi u Zagrebu.

Velebitski ustanak i događaji u Lici imali su priličan odjek u inozemnom tisku, posebno talijanskom i mađarskom. Italija i Mađarska imale su interes za razbijanje Kraljevine Jugoslavije i zato su podupirale ustaše. Akcija u Brušanima prikazivana je kao odlučan zaokret u borbi Hrvata protiv velikosrpskih tlačenja iz Beograda.

List Proleter, centralnog komiteta KPJ u broju od 28. prosinca 1932. objavio je da Komunistička partija »pozdravlja ustaški pokret ličkih i dalmatinskih seljaka i stavlja se potpuno na njihovu stranu«.

Sami borbeni hrvatski nacionalisti u to doba nisu za sebe usvojili opći naziv "ustaše", nego su se još nazivali "frankovci", "hrvatski nacionalisti", "hrvatski nacionalni borci", "hrvatski nacionalni revolucionari". Komuniste i hrvatske nacionaliste tada su približavale činjenice da su bili pod udarom Šestojanuarske diktature i da su izlaz vidjeli u oružanom otporu.

Potvrda tome bila je u suradnji i solidarnosti na robiji, o čemu svjedoči Zajednica političkih zatvorenika osnovana u Lepoglavi 1934.g.

U današnjoj slobodnoj domovini Hrvatskoj Velebitski ustanak trebao bi imati povijesnu važnost jer ga se smatra prvim organiziranim otporom hrvatskog naroda protiv vojno policijskog terora Kraljevine Jugoslavije o čemu svjedoči spomenik u Brušanima podignut 7. rujna 1998. od Gradskog odbora HDZ Gospića i HDZ Brušana i Rizvanuše.

Zašto je spomenik nastao u Tuđmanovom političkom vremenu, a kasnije se zanemario i spomenik i događaj zbog kojeg je postavljen, nije teško zaključiti!

Tragom događaja Velebitskog ustanka uputili smo se u Gospić. U Muzeju Like grada Gospića očekivali smo prigodan postav povodom 80. obljetnice Velebitskog ustanka. Ništa od toga! U tijeku je izložba Povijesno oružje s zanimljivim postavom, no bez ijednog slova na očekivanu temu. Tamo se može vidjeti slika posljednjeg ličkog hajduka harambaše Laze Škundrića i njegova puška, zatim fotografija austrougarskih vojnika negdje u snijegu Velebita, kao i oružje do Drugog svjetskog rata. No, baš ni spomena o događaju Velebitskog ustanka!

Lički harambaša Lazo Škundrić, Muzej grada Gospića

Čak nam u Muzeju nisu ništa znali reći o grobu poginulog Stjepana Devčića, ubijenog ustanika u potjeri nakon napada na srpsku žandarmerijsku postaju u Brušanima. A Stjepan Devčić, pravi lički junak, rodio se na podgorskoj strani Velebita, u gorštačko-pastirskome selu Dolcu Devčić, kod Lukovog Šugarja. Zbog državnog terora Kraljevine Jugoslavije Stjepan se s ostalim Lukovčanima priključio ustaškomu pokretu.

Kod sela Jadovna, u sukobu s potjerom poginuo jedan od ustanika Stjepan Devčić, čiji se grob nalazi nedaleko mjesta pogibije. Njegov grob išli smo potražiti prema informacijama s kojima smo raspolagali.

Na ulazu u Jadovno kapelica je Sv. Jakova, a uz cestu ploča s natpisom dobrodošlice, velikim bijelim slovima.

Paradoksalno, upravo odlazimo u mjesto o kojem od nedavno likovi pod raznim maskama natežu nove krivotvorine o "vekovnim" srpskim i inim stradanja. Ove godine Milorad Pupovac je izjavio da su zločini u Jadovnom 'matica svih kasnijih zločina druge polovice 20. stoljeća u Hrvatskoj i BiH'. Očita se želi Jadovno ozloglasiti i proglasiti ga mjestom izvornih ustaških zločina prije svih zločina, pa tako opravdati Srb i četnička klanja i paljenja hrvatskih sela, Brotnja, Lapac, Boričevac, Prijeboj i dr.

Jer NDH je proglašena 10. travnja 1941. a logor Jadovno je po Zatezalu i njegovim slijednicima proradio, odmah drugi dan - 11. travnja. Istina ili podvala?

Tako bi i Velebitski ustanak kao hrvatski revolucionarni pokušaj mogao biti proglašen zločinačkom namjerom s predumišljajem na budućnost!

Na pupavac-zatezalo prikaze osvrće se i Ivan Vukić u Političkom zatvoreniku (244/245, srpanj/kolovoz 2012.) opisujući potragu za grobom Stjepana Devčića:

LINK <http://www.hdpz.htnet.hr/broj244/Jadovno.htm>

„Bože, do kada će te srbokomunističke olupine živjeti na mitu o ustaškim zločinstvima, neprekidno ih podgrijavati i umnožavati, ne bi li svoja zločinstva opravdali i potisnuli u podsvijest, optužujući ustaše!? Logor Jadovno postojao je nepuna dva mjeseca. Kada se odbije vrijeme za izgradnju logora i njegovo zatvaranje, možda nije djelovao ni mjesec dana. Nitko razuman ne negira logore u NDH, od kojih su jedni naslijeđeni od Kraljevine Jugoslavije, a drugi novootvoreni po nalogu tzv. saveznika Nijemaca i Talijana, ali se zločinstva ne opravdavaju zločinima i povijesnim krivotvorinama!”

Kolovoz pod Velebitom, pitomo je vrijeme, u prelijepom kraju. Ulazimo u selo bez vidljivih stanovnika. Livade su pokošene, mjesto je uredno, na vrhu brijega svetište Marije Pomoćnice, podignuto dobrovoljnim radom mještana i njihovih doprinosa.

Župnik Josip Kapš po dolasku u Brušane, poslije rata 1959. odmah poduzima sa svojim suradnicima obnovu crkvi. Godine 1962. vlč. Josip Kapš obnovio je crkvu Sv. Martina u Brušanima, uz velike poteškoće i ometanje UDB-e, a potom 1963. podigao i crkvicu u Jadovnom.

Na malom trgu u Jadovnom nema oznaka ni prema Šaranovoj jami, a ni prema grobu Stjepana Devčića. Tražili smo bilo kakvu oznaku, osim opisa biciklističke staze, nema ništa. No, s lijeve strane ceste na ulazu u Jadovno, gdje se nalaze prve kuće stotinjak metara po strani, tu je zaselak Krč.

U gusnoj űumi povrh tri kuće na velebitskoj kosini nalazi se grob Stjepana Devćića.

Lički junak bio je ovdje teűko ranjen, a preminuo je na strmijem dijelu staze povrh kuća. Prenijeli su ga niűe, na blaűi pokos u űumarku i tu su ga pokopali. Tako je opisao nalaűenje groba Ivan Vukić u Politićkom zatvoreniku.

Grob Stjepana Devčića

Grob Stjepana Devčića posve je nevidljiv u šumarku. U noći 7. na 8. rujna 1932. ustaša Devčić sudjelovao je u napadu na oružničku postaju u Brušanima. Na uzmaku je smrtno ranjen u okršaju protiv žandara u zaselku Krču, u Jadovnome i tu mučenički za Hrvatsku zauvijek ostao.

S tim u skladu, već hrvatski uobičajeno, taj će se događaj medijski 'profesionalno' prešutjeti. Zato će mnoga pitanja u o događaju, spomeniku i grobu Stjepana Devčića, ostati i nadalje otvorena za lokalne i državne vlasti. Možda vlastima postaviti samo ono najvažnije pitanje: Je li Velebitski ustanak zločin ili ponos?

Ove će godine zahvaljujući poštovateljima istine i domoljubima grob Stjepana Devčića povodom 80. obljetnice Velebitskog ustanka biti barem dostojno obilježen.

Ako je Velebitski ustanak bio zločin zašto se to ne objavi sa podacima i činjenicama. Ako nam služi na čast i ponos, zašto onda hrvatske lokalne i državne vlasti zaziru od dostojnog obilježavanja tog revolucionarnog događaja hrvatske povijesne čežnje za slobodom?

Zašto šute o tom događaju u Jadovnom, kad su u etnoprigodi svi u Jadovnom? Ima li to neke veze sa etnobiznisom? Dokle će se dopuštati da nam razni pupavci i zatezala rastežu iskrivljenu prošlost i stigmatiziraju budućnost? Spirala zločina ima svoj početak u Beogradu, s mnoštvom repova po Hrvatskoj.

Nije li vrijeme i zločin lažnih optuživanja prozvati zločinom? Prozvati i zločin krivotvorenja istine, i zločin laži o pokrštavanjima, i zločin širenja napuhanih brojki žrtava, i zločin izmišljenih događaja, i zločin neistraženih jama, i zločin prešućivanja, i zločin preskakanja zločina, i zločin neutvrđivanja uzroka zločina, i zločin posljedica međusobnih zločina, konačno i zločin etnoiskorištavanja zločina, i starih i novih.

U pozitivnom sukobu mišljenja ide se od negativnog k pozitivnom, od destruktivnog prema konstruktivnom zaključku, iza kojeg slijedi ili zajedništvo ili razlaz. Pa ne mora svatko živjeti u zemlji 'zločina', u zemlji koju ne voli, u zemlji koju mrzi. Iskorištavati državu i medije, izluđivati narod iskrivljenim nametanjem zločina, nije li to isto zločin?

Za otrežnjenje njima i svima nama, usred Jadovnog treba postaviti veliki križ i povijesnicu o Velebitskom ustanku s odgovorom na pitanje: **Zašto su ustali lički seljaci, ustanici, pravaši, revolucionari i ustaše 1932. godine i pokrenuli Velebitski ustanak?** Usred Jadovnog postaviti i velebni spomen poginulome junaku Stjepanu Devčiću. Tako da se sve pupavce, zatezala i natezala na putu prema Šaranovoj jami, podsjeti na istinu i početak svih priča o zločinima.

Tekst: Damir Borovčak

Slike: Ljubomir Škrinjar i Damir Borovčak